

ни и 1 книга 5-гласни мотети, 3 книги 5-гласни мадригали и една книга 6-гласни канционети, а оставали въ ржкописъ: 150 контрапункта и канони на 2 до 11 гласа, и единъ трактат по контрапунктъ. Въ Сикстинската капела и до днес се изпълнява коледния мотетъ „*Hodie nobis cœlorum rex*“—едно отъ най-красивѣ творения на Н.—становало свѣтовно прочуто. Между неговите ученици сѫ: Гр. Алегри, А. Брунели, Донъ Микели Романо, П. Валентини и др., както и братъ му Джованни Бернардино.

Наполеонъ (Наполео), Артуро — Napoleao(Napoleone), Arthuro—пианистъ, диригентъ и компонистъ, род. 7 мартъ 1843 въ Оporto, ученикъ на Хале въ Лондонъ, концертитраль изъ цѣла Европа и Америка; напушта обаче скоро артистическото поприще, и се отдава на търговия съ ноти и инструменти, компонитраль танцови музика и етюди за пиано, както и една опера „*O temorso vivo*“.

Нправникъ, Едуардъ Францовичъ — Naprawnik, Eduard Fr.—значителъ компонистъ и талантливъ диригентъ, род. 24 авг. 1839 въ Пардубицъ (Чехия), умр. 10 ян. 1917 въ Петербургъ, ученикъ на Пражката органова школа и Майдловия музикаленъ институтъ, самъ после постъпва преподавателъ въ последния, и обръща внимание съ своите композиции—клавирна музика и пѣсни, и особено, съ увертюрата „*Власта*“. 1861 бива повиканъ за капелмайсторъ на князъ Юсуповъ въ Петербургъ. Тукъ скоро си създава хубаво име на диригентъ, и бива назначенъ отначало за хормайсторъ, за втори, и 1869—за първи капелмайсторъ на Императорската опера—на мѣстото на Лядовъ. 1869—1881 ржководи симфонически концерти на „Руското Императорско музикално общество“ и на други дружества въ Петербургъ. Творби: 4 симфонии, симфоническата поема „*Ориентъ*“, „*Демонъ*“ (по Лермонтова), една „*Тържествена увертюра*“, една сюита и нѣколко марша за оркестъ, единъ концертъ и една фантазия за пиано съ оркестъ (върху руски теми), една соната за цигулка и пиано, една фантазия за цигулка и оркестъ, две сюити за чело и пиано, 3 струини квартета, единъ

клавиръ-квартетъ, 4 опери: „*Нижни-нивгородските жители*“ (1868), „*Харольдъ*“ (1886), „*Франческа да Рамини*“ и „*Дубровски*“ (1895)—най-много играниата, музика къмъ „*Донъ Жуанъ*“ отъ Алексей Толстой за соли, хоръ и оркестъ, пѣсни съ пиано и оркестъ, хорове за смѣсени и мажки гласове и клавири и тѣца.

Напрѣчность (нехармонична), фр. fausses relations, нѣм. Querstand—се нарича влизането на единъ измѣненъ—диезиранъ или bemолиранъ тонъ, въ единъ другъ гласъ, вмѣсто въ този, въ който би се получиль чрезъ единъ хроматически ходъ на полутона. Н-та се забранява отъ строгата хармония, поради неприятното впечатление, което прави на слуха; обаче, при много Н-сти—то изчезва

Наранте, ит. narrante—приказно, разказвателно.

Нардини, Пиетро — Nardini, Pietro—знаменитъ цигуларь-виртуозъ и

Пиетро Нардини

компонистъ, род. 1722 въ Фибиана (Тоскана), умр. 7 май 1793 въ Флоренция, учили цигулка въ Ливорно и после—при Тартини въ Падуа. Следъ като си създава, чрезъ концертните си пътувания, име на го-